

724

ROZPORZĄDZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 26 sierpnia 1998 r.

w sprawie określenia zakresu i trybu uczestnictwa podmiotów wymienionych w art. 38 § 1 Kodeksu karnego wykonawczego w wykonywaniu kar, środków karnych, zabezpieczających i zapobiegawczych, a także społecznej kontroli nad ich wykonywaniem.

Na podstawie art. 39 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557 i Nr 160, poz. 1083) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Uczestnictwo stowarzyszeń, fundacji, organizacji i instytucji, a nadto kościołów i innych związków wyznaniowych, jak również osób godnych zaufania, o których mowa w art. 38 § 1 Kodeksu karnego wykonawczego, w wykonywaniu kar, środków karnych, zabezpieczających i zapobiegawczych, a także w społecznej nad nimi kontroli, powinno służyć zwiększeniu efektywności działania organów państwowych w zakresie zapobiegania przestępczości i readaptacji społecznej skazanych oraz wzmocnieniu praworządnego działania organów państwowych.

2. Działania podejmowane przez podmioty wymienione w ust. 1 oraz ich przedstawicieli nie mogą naruszać zasad regulujących wykonywanie kar, środków karnych, zabezpieczających i zapobiegawczych oraz porządku obowiązującego w miejscu wykonywania tych kar lub środków.

§ 2. Przedstawicielem stowarzyszenia, fundacji, organizacji i instytucji oraz kościołów i innych związków wyznaniowych, jak również osobą godną zaufania podejmującą działania, o których mowa w rozporządzeniu, może być ten, kto odpowiada następującym warunkom:

- 1) korzysta w pełni z praw cywilnych i obywatelskich,
- 2) nie był skazany za przestępstwo popełnione umyślnie,
- 3) nie został pozbawiony praw rodzicielskich lub opiekuńczych,
- 4) daje rękojmię należytego wykonywania przyjętych na siebie obowiązków,
- 5) ukończył 24 lata, a w wyjątkowych wypadkach 21 lat, jeżeli posiada kwalifikacje lub doświadczenie życiowe wskazujące na przydatność w prowadzeniu działalności wychowawczej i resocjalizacyjnej.

§ 3. 1. Podmioty, o których mowa w § 1 ust. 1, mogą uczestniczyć w prowadzeniu działalności resocjalizacyjnej, społecznej, kulturalnej, oświatowej, sportowej i religijnej w zakładach karnych lub aresztach śledczych, po uprzednim zawarciu porozumienia z dyrektorami tych zakładów lub aresztów. Porozumienie wymaga formy pisemnej.

2. Do wniosku o zawarcie porozumienia, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:

- 1) program zawierający zadania, ze wskazaniem czasu, miejsca, sposobu, kosztów ich realizacji, źródeł finansowania i spodziewanych efektów,
- 2) wykaz osób, które bezpośrednio — jako przedstawiciele — będą uczestniczyć w projektowanych działaniach, zawierający dane pozwalające na ocenę,

czy odpowiadają one warunkom określonym w § 2, oraz aktualne adresy zamieszkania, wykształcenie i wykonywany zawód tych osób.

3. W razie naruszenia zasad, o których mowa w § 1 ust. 2 lub wynikających z porozumienia, dyrektor zakładu karnego albo aresztu śledczego może wystąpić z pisemnym wnioskiem o zmianę przedstawiciela, a gdy jest to konieczne — może odstąpić od porozumienia.

4. Przepisy ust. 1—3 stosuje się odpowiednio, w przypadkach gdy kary, środki karne, zabezpieczające i zapobiegawcze są wykonywane poza zakładami karnymi i aresztami śledczymi.

5. Przepisy ust. 1—4 stosuje się odpowiednio do osób godnych zaufania, o których mowa w § 1 ust. 1.

§ 4. 1. Uczestnictwo stowarzyszeń, fundacji, organizacji i instytucji oraz kościołów i innych związków wyznaniowych, jak również osób godnych zaufania w wykonywaniu kar, środków karnych, zabezpieczających i zapobiegawczych może polegać w szczególności na:

- 1) inicjowaniu, organizowaniu i realizowaniu zadań mających na celu zapobieganie przestępczości i przeciwdziałanie powrotowi do przestępstwa oraz kształtowaniu społecznie pożądanego postawy skazanych,
- 2) realizacji zadań wynikających z programów resocjalizacyjnych przez prowadzenie działalności społecznej, kulturalnej, oświatowej, sportowej i religijnej wobec skazanych,
- 3) świadczeniu, w uzasadnionych przypadkach, niezbędnej pomocy materialnej, medycznej i prawnej skazanym oraz ich rodzinom,
- 4) utrzymywaniu celowych kontaktów ze skazanymi,
- 5) przygotowywaniu osób pozbawionych wolności do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, aresztu śledczego oraz zakładu, w którym są wykonywane środki zabezpieczające, w tym przez udzielanie niezbędnej pomocy w uzyskaniu pracy i zakwaterowania.

2. Podejmując działania, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 5, należy uwzględnić przede wszystkim potrzeby i sytuację osób samotnych, bez stałego miejsca zamieszkania, długotrwale bezrobotnych, w podeszłym wieku, byłych wychowanków rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych, niepełnosprawnych, kończących odbywanie kary w systemie terapeutycznym oraz osób, które z przyczyn obiektywnych nie są w stanie przezwyciężyć trudności adaptacyjnych w środowisku.

§ 5. Podmioty, o których mowa w § 1 ust. 1, wykonują także społeczną kontrolę nad wykonywaniem kar, środków karnych, zabezpieczających i zapobiegawczych w ramach działań prowadzonych lub koordynowanych przez Radę Główną do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym, a także odpowiednie te-

renowe rady do spraw społecznej readaptacji i pomocy skazanym oraz inne organy uprawnione do prowadzenia kontroli — na zasadach i w zakresie określonym przez organizatora kontroli.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 1998 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Buzek*

725

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 20 sierpnia 1998 r.

w sprawie warunków technicznych przeprowadzenia okazania.

Na podstawie art. 173 § 4 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Okazanie odbywa się w siedzibie organu, który dokonuje tej czynności procesowej, w przystosowanym do tego celu pomieszczeniu.

2. Pomieszczenie, o którym mowa w ust. 1, powinno spełniać warunki umożliwiające osobie przestuchiwanej dokładne przyjrzenie się osobie okazywanej, jej wizerunkowi lub rzeczy, w szczególności posiadać właściwe oświetlenie.

§ 2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach można dokonać okazania poza siedzibą, o której mowa w § 1 ust. 1.

§ 3. Obrońcę oraz pełnomocnika pokrzywdzonego, jeżeli w sprawie zostali ustanowieni, powiadamia się o terminie okazania.

§ 4. Organ dokonujący okazania powinien zapewnić takie warunki, aby osoba przestuchiwana nie mogła zobaczyć przed okazaniem osoby okazywanej, jej wizerunku lub rzeczy w sytuacji wskazującej na ich rolę lub znaczenie procesowe.

§ 5. 1. Dokonuje się tylu okazań osób, ich wizerunków lub rzeczy, ile jest osób przestuchiwanych.

2. Organ dokonujący okazania powinien zapewnić warunki, aby osoba przestuchiwana, która brała udział w okazaniu, nie kontaktowała się z osobami przestuchiwanymi, które nie brały jeszcze udziału w tej czynności.

§ 6. 1. Osoby przybrane do osoby okazywanej powinny być w zbliżonym wieku oraz mieć podobny do niej wzrost, tuszę, ubiór i inne cechy charakterystyczne.

2. Wśród osób przybranych, o których mowa w ust. 1, nie mogą znajdować się funkcjonariusze organu dokonującego okazania ani osoby znane osobie przestuchiwanej.

§ 7. 1. Organ dokonujący okazania powinien zapewnić, aby wygląd osoby okazywanej nie różnił się podczas okazania od jej wyglądu podczas zdarzenia stanowiącego przedmiot postępowania.

2. Jeżeli wygląd osoby okazywanej podczas okazania różni się od jej wyglądu podczas zdarzenia stanowiącego przedmiot postępowania, zamieszcza się o tym stosowną wzmiankę w protokole czynności.

§ 8. Dokonuje się tylu okazań osoby, ile jest osób okazywanych.

§ 9. Podczas okazania osoba okazywana wybiera według swego uznania miejsce w grupie osób przybranych.

§ 10. W uzasadnionych przypadkach organ dokonujący okazania powinien zapewnić warunki do zapoznania się przez osobę przestuchiwaną ze znakami szczególnymi osoby okazywanej, w szczególności bliźniami i tatuażami.

§ 11. W uzasadnionych przypadkach osoby mogą być okazywane w ruchu.

§ 12. 1. Okazywania osoby można dokonać także w sposób wyłączający możliwość rozpoznania osoby przestuchiwanej przez osobę okazywaną.

2. Podczas okazania, o którym mowa w ust. 1, mogą być użyte w szczególności: sprzęt elektroniczny, wizer, lustro obserwacyjne lub inny środek pozwalający na dokonanie okazania w sposób wykluczający ujawnienie osobom nieuprawnionym tożsamości osoby przestuchiwanej.

§ 13. 1. Organ dokonujący okazania wizerunku osoby powinien zapewnić, aby podczas okazania wizerunek ten znajdował się wśród wizerunków innych osób. Przepisy § 6 stosuje się odpowiednio.

2. Okazanie wizerunku osoby może zostać dokonane również poprzez okazanie osobie przestuchiwanej zbioru wizerunków gromadzonych na podstawie odrębnych przepisów.

3. Przez wizerunek osoby rozumie się również zapis audiowizualny na taśmie wideofonicznej lub innym nośniku.

4. W wypadku okazania wizerunku osoby, o którym mowa w ust. 3, przepis ust. 1 stosuje się w miarę możliwości.

§ 14. Podczas okazania rzeczy powinna być ona, w miarę możliwości, umieszczona wśród innych rzeczy tego samego rodzaju.

§ 15. Podczas okazania rzeczy może zostać użyty sprzęt elektroniczny lub inny środek umożliwiający rozpoznanie rzeczy mimo braku bezpośredniego kontaktu osoby przestuchiwanej z okazywaną jej rzeczą.

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 1998 r.

Minister Sprawiedliwości: *H. Suchocka*